

Forslag

til

Lov om ændring af lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse.

(Statens seruminstitut).

Fremsat den 26. februar 1975 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 182 af 23. juni 1932 om sundhedsvæsenets centralstyrelse, som ændret ved lov nr. 88 af 15. marts 1939, lov nr. 192 af 11. juni 1954 og lov nr. 153 af 29. april 1965 indsættes efter § 9:

„Statens seruminstitut.

§ 10. Statens seruminstitut, der hører under indenrigsministeriet, er landets centrallaboratorium for så vidt angår human bakteriologi, virologi og serologi m. v.

Stk. 2. Institutts ledelse varetages af en direktion, bestående af en faglig direktør og en administrativ direktør.

Stk. 3. Der nedsættes et tilsynsråd for instituttet. Rådet består af medicinaldirektøren som formand samt 2 medlemmer ud-

peget af indenrigsministeren, det ene efter indstilling fra sundhedsstyrelsen.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter regler om direktionens (direktørernes) og tilsynsrådets virksomhed m. v.

§ 11. Indenrigsministeren fastsætter regler under om betalingen, for instituttets udlevering af præparater og udførelse af undersøgelser m. m.“

§ 2.

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. april 1975.

Stk. 2. Lov nr. 28 af 20. marts 1901 om oprettelse af et institut for tilvejebringelse af antidifterisk serum og lov nr. 72 af 1. april 1910 om udvidelse af statens seruminstitut m. m. ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget.

1. Almindelige bemærkninger.

Lovforslaget har til formål at skabe grundlag for en styrket og mere hensigtsmæssig ledelsesform for statens seruminstitut samt at sikre, at instituttet i videst muligt omfang integreres i de centrale sundhedsmyndigheders virksomhed.

Det foreslås at etablere dels en direktion, bestående af en faglig direktør og en administrativ direktør, dels et tilsynsråd sammensat af repræsentanter for sundhedsstyrelsen og indenrigsministeriet med medicinaldirektøren som formand. Samtidig foreslås

det at afskaffe det hidtidige særlige tilsyn for seruminstitutet, jfr. nedenfor.

Statens seruminstituts forhold er hidtil reguleret ved lov nr. 28 af 20. marts 1901 om oprettelse af et institut for tilvejebringelse af antidifterisk serum og ved lov nr. 72 af 1. april 1910 om udvidelse af statens seruminstitut m. m.

Seruminstituttets ledelse er såvel i faglig som i administrativ henseende hidtil varetaget af én direktør. Siden efteråret 1973 har direktørambedet været besat ved konstitution.

Ved siden af direktøren har der siden 1932 været etableret et særligt tilsyn, der udøves af en af indenrigsministeren udpeget tilsynsførende. Siden 1945 er hvervet som tilsynsførende blevet besat med medlemmer af folketinget.

De nærmere regler for tilsynet, herunder hvilke områder tilsynet omfatter, er indeholdt i Bestemmelser om Statens Seruminstittuts administrative forhold m. v. af 15. april 1932. Ud over en række konkret fastlagte opgaver påhviler det efter disse bestemmelser den tilsynsførende at tage stilling til alle spørgsmål, som måtte have betydning for instituttets økonomi og administration. Under tilsynet hører også forslag til fastsættelse af priser for instituttets produkter og undersøgelser, samt generelle spørgsmål af betydning for instituttets organisatoriske opbygning.

Instituttet, der har ca. 1.300 ansatte, består af 24 egentlige laboratorieafdelinger samt af 7 klinisk mikrobiologiske afdelinger beliggende på lokale sygehuse uden for selve instituttet. På instituttet er der endvidere 7 serviceafdelinger med tværgående laboratoriefunktioner, hvortil kommer forskellige kontorer, der varetager administrative funktioner og egentlige service- og hjælpefunktioner.

Repræsentanter for instituttets forskellige personalegrupper har givet tilslutning til hovedlinierne i det nu foreliggende forslag til en ændret ledelsesstruktur.

Forslaget har været forhandlet med såvel sundhedsstyrelsen som administrationsdepartementet, der begge har kunnet tilslutte sig det. For administrationsdepartementets vedkommende efter en tilkendegivelse om, at en ordning med 2 direktører i det foreliggende tilfælde må anses for hensigtsmæssig, uagtet at en sådan ordning næppe generelt vil kunne anbefales.

Indenrigsministeriet er i øvrigt efter forslag fra administrationsdepartementet indstillet på i forbindelse med etablering af den nye ledelsesstruktur at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal have til opgave at gennemgå og analysere den nuværende aktivitet på instituttet med henblik på en rationalisering af instituttets virksomhed.

Det vil ved gennemførelsen af lovforslaget blive tilsikret, at staten ikke påføres merudgifter. Den nuværende direktørstilling og honorarerne til den tilsynsførende vil blive søgt nedlagt, og merudgifterne ved oprettelsen af de 2 nye direktørstillinger vil blive dækket af kompenserende besparelser ved personaleomlægninger i forbindelse med gennemførelsen af den nye ledelsesstruktur. Instituttets samlede personale vil således blive holdt inden for det fastsatte antal godkendte stillinger.

II. Bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Bestemmelserne om ledelsen m. v. af statens seruminstitut foreslås indsat i lov om sundhedsvæsenets centralstyrelse. Baggrunden herfor er, at det i forbindelse med en ændring af ledelsesstrukturen for instituttet, der er landets centrallaboratorium for så vidt angår human bakteriologi, virologi og serologi m. v., ønskes sikret, at instituttet integreres i de centrale sundhedsmyndigheders virksomhed. Om instituttets samlede virksomhed henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslag til lov om udbygning af statens seruminstitut (nu lov nr. 80 af 20. marts 1964), se folketingstidende 1963-64 tillæg A spalte 299.

Bestemmelsen i § 10, stk. 2, foreslår etableret en direktion, bestående af 2 direktører (en faglig og en administrativ).

Baggrunden herfor er først og fremmest, at der skønnes at være et udtalt behov for at styrke den interne faglige koordination af arbejdet i de mange forskellige afdelinger på instituttet, og for at iværksætte en mere langsigtet planlægning af instituttets virksomhed som et led i den samlede planlægning på sundhedsområdet. Dette vil betyde væsentlig øgede krav til direktørens indsats på det sundhedsfaglige område, der nødvendiggør, at han i videst muligt omfang bliver lettet for administrative funktioner.

Kravene til instituttets administration er imidlertid også vokset betydeligt igennem de seneste årtier, bl. a. som følge af den betydelige vækst i instituttets virksomhed og den heraf nødvendiggjorte, igangværende store udbygning af instituttet. Disse forhold samt de fortsat øgede krav til en rationel og økonomisk styring af en så stor og sammensat virksomhed som instituttet har betydet en meget stærk forøgelse af det hidtidige administrative arbejde for instituttets direktør.

Det hidtidige særlige tilsyn — udøvet af den tilsynsførende — er efter sit formål og i den nuværende form ikke indrettet til at overtage selvstændige administrative funktioner og dermed aflaste direktørembedet; den tilsynsførende tager således hovedsagelig stilling til de sager, som direktøren forelægger ham.

Det foreslås derfor at frigøre det nuværende direktørembede for administrative forpligtelser og samtidig omdanne det særlige tilsyn til en egentlig administrativ direktørstilling.

Det forudsættes, at der i medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 4, vil blive fastsat nærmere bestemmelser om kompetenceafgrænsningen mellem de to side-

ordnede direktører, der med henblik på at sikre den fornødne koordination af ledelsesfunktionen i væsentlige sager bør optræde som en samlet direktion.

Bestemmelsen i § 10, stk. 3, om et tilsynsråd tilsigter en udbygning af kontakten mellem sundhedsstyrelsen og seruminstitutet med henblik på, at instituttet i væsentlig højere grad end hidtil kan inddrages i sundhedsstyrelsens virksomhed i overensstemmelse med instituttets centrale placering i det samlede sundhedsvæsen. Gennem etablering af det foreslåede tilsynsråd sikres der samtidig indenrigsministeriet en nøje administrativ indsigt med instituttets virksomhed.

I medfør af bestemmelsen i § 10, stk. 4, vil det blive pålagt rådet at afgive udtalelser i sager af

større rækkevidde for instituttets virksomhed f. eks. om udbygnings- og arbejdsplaner (spørgsmål om udbygning af virksomheden, væsentlige ændringer i instituttets arbejdsopgaver og oprettelse, respektive nedlæggelse af afdelinger) og om forslag til finanslov og budgetoverslag m. v., forinden disse sager forelægges for indenrigsministeriet.

Til § 2.

Der er ikke ved ophævelsen af de i stk. 2 nævnte love tilsigtet nogen ændring af seruminstitutets virksomhedsområde.

Det bemærkes endvidere, at lov nr. 80 af 20. marts 1964 om udbygning af statens seruminstitut forudsættes opretholdt uændret.

Bilag.

I dette bilag findes i venstre spalte de gældende bestemmelser i lov nr. 28 af 20. marts 1901 om oprettelse af et institut for tilvejebringelse af antidifterisk serum og lov nr. 72 af 1. april 1910 om udvidelse af statens seruminstitut m. m., medens lovforslaget findes i højre spalte.

Gældende bestemmelser.

Lov nr. 28 af 20. marts 1901 om oprettelse af et institut for tilvejebringelse af antidifterisk serum.

§ 1. Der oprettes et under justitsministeriet henhørende institut for tilvejebringelsen af antidifterisk serum og med forpligtelse til i videst muligt omfang hermed at forsyne de læger i kongeriget med bilande og kolonier, som derom henvender sig til instituttet.

Lov nr. 72 af 1. april 1910 om udvidelse af statens seruminstitut m. m.

§ 1. Det ved lov nr. 28 af 20. marts 1901 oprettede institut for tilvejebringelse af antidifterisk serum udvides således, at dets virksomhed også kan omfatte produktion af andre arter af serum samt foretagelse af klinisk-diagnostiske arbejder af bakteriologisk art.

§ 3. Instituttet ledes af en af kongen udnævnt direktør og underlægges sundhedsstyrelsen, dog således, at ledelsen af instituttet i videnskabelig og teknisk henseende udelukkende tilkommer direktøren...

Der ansættes derhos ved instituttet 2 af kongen udnævnte afdelingsforstandere, ...

De hertil samt til drift og vedligeholdelse m. v. nødvendige beløb bevilges ved de årlige finanslove.

§ 5. Justitsministeriet bemyndiges til at fastsætte, hvorledes og til hvilken pris de på seruminstituttet fremstillede præparater skal udleveres, samt hvorvidt og i hvilket omfang der af vedkommende skal ydes vederlag for klinisk-diagnostiske arbejder.

Forslaget.

§ 10. Statens seruminstitut, der hører under indenrigsministeriet, er landets centrallaboratorium for så vidt angår human bakteriologi, virologi og serologi m. v.

Stk. 2. Instituttets ledelse varetages af en direktion, bestående af en faglig direktør og en administrativ direktør.

Stk. 3. Der nedsættes et tilsynsråd for instituttet. Rådet består af medicinaldirektøren som formand samt 2 medlemmer udpeget af indenrigsministeren, det ene efter indstilling fra sundhedsstyrelsen.

Stk. 4. Indenrigsministeren fastsætter regler om direktionens (direktørernes) og tilsynsrådets virksomhed m. v.

§ 11. Indenrigsministeren fastsætter regler, herunder om betalingen, for instituttets udlevering af præparater og udførelse af undersøgelser m. m.

Gældende bestemmelser.

Koppevædske skal dog altid udleveres uden betaling til læger i kongeriget med bilande og kolonier. Den kgl. kokoppeindpodningsanstalts — eventuelt seruminstitutets — forpligtelse til i København at lade udføre den offentlige indpodning skal ikke medføre forpligtelse til at lade denne foregå på mere end ét sted på byens grund.

Forslaget.